

Standardy działania sędziów konkursowych w realizacyjnych konkursach architektonicznych

opracowanie zespołowe, Mazowiecka Okręgowa IARP, Oddział Warszawski SARP

Niniejszy dokument zawiera spis podstawowych zasad, które Architekci – Sędziowie Konkursowi zobowiązani są sprawdzić i zweryfikować w warunkach konkursów przed ich zaakceptowaniem.

Dokument ten jest zgodny z wytycznymi zawartymi w Kodeksie Konkursowym SARP oraz zaleceniami Mazowieckiej Okręgowej Izby Architektów RP.

Precyzyjny cel i przedmiot konkursu

Przedmiot konkursu musi być jasno i precyzyjnie opisany przez Zamawiającego. Celem konkursu realizacyjnego jest znalezienie najlepszego rozwiązania projektowego przewidzianego do realizacji i zlecenie jego autorowi dalszych prac projektowych.

Czytelność warunków konkursu

Warunki konkursu muszą być jasne i jednoznaczne, powinny precyzyjnie określać cel konkursu oraz treść zadania konkursowego, szczegółowo opisywać wymagania względem uczestników konkursu i prac konkursowych oraz ustalać sposób wykorzystania wyników konkursu. Warunki konkursu powinny jednoznacznie wskazywać, które wymagania organizatora konkursu są obligatoryjne. Podany koszt inwestycji powinien odpowiadać wskaźnikowym kosztom realizacji podobnych obiektów.

Zalecane jest zorganizowanie wystawy pokonkursowej, przynajmniej prac nagrodzonych i wyróżnionych oraz prezentacja prac w mediach i na stronach internetowych. Ocena i szczegółowy raport z prac Komisji Sędziowskiej powinien być jawny i dostępny dla wszystkich uczestników konkursu.

Rzetelny Sąd Konkursowy

Sąd konkursowy powinien składać się z osób posiadających kwalifikacje umożliwiające ocenę zgłoszonych prac konkursowych, z tym, że jeżeli od uczestników konkursu wymaga się posiadania szczególnych kwalifikacji zawodowych, to co najmniej 1/3 członków sądu konkursowego, w tym przewodniczący, powinna pozostawać niezależna od zamawiającego i legitymować się nie niższymi kwalifikacjami, niż wymagane od uczestników konkursu.

Zasady dopuszczenia uczestników do udziału w konkursie

Należy dążyć do umożliwienia startu w konkursie jak największej liczby architektów. W przypadku konkursów realizacyjnych uprawnienia budowlane powinny być wystarczającym kryterium do kwalifikacji startującego. Konkurs to nie przetarg. Warunkiem dopuszczenia do udziału nie może być konieczność wykazania przez startującego realizacji o identycznym profilu.

Merytoryczne kryteria oceny prac konkursowych

W konkursie architektonicznym podstawowym kryterium oceny prac musi być wartość merytoryczna pracy konkursowej. Najważniej-

szym kryterium nie może być cena realizacji lub wynagrodzenie architekta. Kryteria architektoniczno-funkcjonalne powinny stanowić minimum 50% łącznej wagi kryteriów.

Zakres opracowania pracy konkursowej

Zakres opracowania pracy konkursowej musi być adekwatny do przedmiotu konkursu i dotyczyć prac wyłącznie projektowych. Zamawiający nie powinien zwiększać zadań, które nie są konieczne do oceny projektu konkursowego. W konkursach o tematyce specjalistycznej lub uwzględniającej szeroki zakres opracowania rekomendowane są konkursy dwuetapowe.

Nagrody w konkursie

W konkursie architektonicznym muszą być przyznawane nagrody pieniężne. Mimo że Ustawa o Zamówieniach Publicznych dopuszcza inne możliwości, uznajemy, że jest to nagroda absolutnie konieczna.

Nagrody, ich liczba, rodzaj i wysokość powinny odpowiadać przedmiotowi i formie konkursu, a także pozostawać w odpowiedniej proporcji do wysokości średniego honorarium za wykonanie zadania. Wysokość puli nagród i wyróżnień w konkursie realizacyj-

nym powinna stanowić przynajmniej równowartość wykonania koncepcji architektonicznej. Wszelkie kalkulacje honorarium autorskiego powinny być wyliczone na podstawie obowiązującego Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie między innymi obliczania planowanych kosztów prac projektowych. Sposób obliczenia powinien być dokonany według metody opisanej w rozdziale 4 oraz na podstawie załącznika 1 do tego Rozporządzenia. Zadeklarowana w warunkach konkursu wysokość puli nagród powinna być gwarantowana. Nagrody winny być jasno wskazane w regulaminie konkursowym bez możliwości odmowy ich przyznania. Zaproszenie do negocjacji nie może zastąpić nagrody pieniężnej. Wypłata nagrody przez Zamawiającego nie może być jednoznaczna z nabyciem praw autorskich do pracy konkursowej. W konkursie dwuetapowym, zaleca się zwrot kosztów dla wszystkich uczestników drugiego etapu konkursu.

Prawa Autorskie

Warunki konkursu powinny zapewniać uczestnikom konkursu odpowiednią ochronę ich praw autorskich, zarówno osobistych, jak i majątkowych. Zapisy dotyczące praw autorskich muszą być opisane w sposób jasny, precyzyjny i nie sprawiający trudności interpretacyjnych. Nie jest dopuszczalne przekazywanie majątkowych praw autorskich Zamawiającemu w sposób nieodpłatny, jak również w sposób sprzeczny z treścią przepisów Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. W szczególności przyznanie lub wypłata nagrody nie może być jednoznaczna z przekazaniem praw autorskich majątkowych zależnych, umożliwiających opracowanie pracy konkursowej przez innego projektanta. Ich przekazanie może być przedmiotem odrębnych negocjacji. Niedopuszczalne jest wymaganie przekazania praw autorskich majątkowych zależnych na etapie zgłoszenia i uczestnictwa w konkursie.

Terminy

Przewidziany termin na realizację pracy konkursowej musi być odpowiedni do zakresu pracy konkursowej.

Sędziowie członkowie

Kolegium SARP

Sędzia SARP pełni swą funkcję w sposób bezstronny, z najwyższą starannością, kierując się przepisami prawa, posiadaną wiedzą i doświadczeniem, reprezentując w sądzie konkursowym Stowarzyszenie Architektów Polskich.

Konkurs, w którego sędziowaniu uczestniczy sędzia konkursowy – członek Kolegium Sędziów Konkursowych Oddziału SARP jako sędzia SARP jest konkursem popieranym przez SARP.

Członek Kolegium Sędziów Konkursowych Oddziału SARP zamiar podjęcia się roli sędziego w konkursie jako sędzia SARP, poprzedza zasięgnięciem opinii Prezydium Kolegium Sędziów Konkursowych Oddziału SARP, którego jest członkiem, zgodnie z regulaminem sędziów konkursowych SARP.

Sędziowie członkowie

Mazowieckiej Okręgowej IARP

Mazowiecka Okręgowa Izba Architektów RP może wspierać prawnie sędziów konkursowych, którzy są członkami Izby.

Izba może kontrolować pracę sędziów konkursowych oraz na podstawie obowiązującego Kodeksu Etyki Zawodowej kierować sprawy dotyczące łamania powyższych standardów do Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej oraz Sądu Dyscyplinarnego.

Nie rekomendujemy udziału w postępowaniach w oparciu o negocjacje bez ogłoszenia tzn. polegające na przetargu wśród nagrodzonych laureatów, który odbywa się bez jury konkursowego. Tego typu procedury są de facto przetargami. Rekomendowaną procedurą konkursową jest konkurs z zaproszeniem z wolnej ręki. ■

Opracowanie:

*Zespół ds. konkursów i przetargów
przy Radzie Mazowieckiej
Okręgowej Izby Architektów RP
arch. arch. Błażej Małczyński,*

Jacek Nawrocki, Krzysztof A. Nowak

*Zespół reprezentujący Kolegium
Sędziów Konkursowych
przy Oddziale Warszawskim SARP*

**arch. arch. Maria Saloni-Sadowska,
Andrzej Bulanda, Wojciech Kotecki**